

NÉPSZABADSÁG

Adósságválság A bankbetét szent és sérthetetlen maradt az unióban

Ciprus dacol és retteg

Pál Beáta, LARNACA
Kriván Bence

A bankbetétek adóztatása helyett az államcsőd rémét választotta Ciprus. A tegnapi esti szavazáson, amelyen az országnak szánt tízmilliárd eurós hitelesomag, egészen pontosan Brüsszel részéről az ehhez elvárt önrész biztosítása volt a tét, a parlament hosszas huzavona után végül nem szavazta meg a bankszámlák megcsapolását. A pártok szerint jelen formájában elfogadhatatlan és meglehetősen zsarolás ízü az uniós diktátum, amely a segítség feltételül 5,8 milliárd euró előteremtését határozta meg. Az 56 képviselő közül egy sem voksolt a csomag mellett. Ciprus B tervet akar, ehhez azonban villámgyorsan újra kellene indítani a tárgyalásokat a hitelezőkkel. Most Oroszországtól remélnék segítséget. Ellenkező esetben a csőd elkerülhetetlen, s legkésőbb májusra fizetésképtelenné válhat az ország, ami továbbgyűrűző hatásai révén elmélyítené az euróövezeti adósságválságot.

A bankszámlapénzek egy részének elvonása veszélyes precedenst teremtett volna, hiszen egyértelmű üzenet az adósságválságban megperzselődött, de a nemzetközi hitelekkel talpon tartott országok polgárainak: bármit is mond az Európai Unió, ők is könnyen így járhatnak. Még akkor is, ha tegnap a holland parlamentben Jeroen Dijsselbloem, az Eurogroup elnöke, a szombati mentőcsomagról szóló megállapodás tétő alá hozója újfent megerősítette, hogy hasonló intézkedés kizárt más euróövezeti ország esetében. Ez nem hatott az amúgy is ideges piacokra (az európai indexek 0,5-2 százalékos közötti mértékben estek, tovább gyengült az euró a dollárral szemben). Amiután a ciprusiak visszadobták a labdát, az akkor még nyitva lévő amerikai piacokon megkezdődött a korrekció, igaz, nem volt nagyon látványos.

Ciprus teljes bizonytalanságban és feszültségben várta a döntést. A fővárosban, az elnöki palota és a parlament közelében folyamatosak voltak a demonstrációk a tervezett intézkedések ellen. Az országban Európai Unió-ellenes a hangulat, úgy érzik az emberek, hogy az EU elfordult Ciprustól. Mindeközben senki sem tudja, mit hoz a holnap. Az emberek az elmúlt négy napban folyamatosan rohamozták meg az ATM-eket,

hosszú sorok kígyóztak előttük. Váltak apró fennakadások, amikor a pénz kifogyott az automatákból, de azokat újra feltöltötték. A megszerzett forrásait azonban senki sem meri elkölteni. A bankkártyákat egyelőre általában elfogadják, de az emberek csakis a legszükségesebb élelmiszereket, gyógyszereket vásárolják meg. A városok kiürültek, a bankok a legjobb esetben is csak csütörtökön nyitnak ki, s az internetes felületük is változatlanul elérhetetlen, az elektronikus szolgáltatásaik nem működnek.

Larnaca belvárosában alig volt kedden forgalom, Pavlosz Hriszto-doulou gyógyszerész szerint „teljes a bizonytalanság, nem tudjuk, mi lesz. Csak azt a pár gyógyszert veszik meg az emberek, amire a legnagyobb szükségük van. A város központjában vagyok, a legnagyobb ruházati és kozmetikai üzletek mellett, de csend van.” Sokan rebesgetik, hogy jó pár ciprusi üzletember az elmúlt hetekben külföldre utalta a pénzét, ők sejtettek valamit, ám akik nem léptek, bosszankodnak.

Egy étterem-tulajdonos szerint, akinek a lánya egy 300 fős orosz offshore cégnél dolgozik, az oroszok már megjöttek a hírek hallatára, s amint kinyitnak a bankok, készek arra, hogy táskáikban vigyék haza a pénzüket. Senki sem bízik abban, hogy nem kerül elő újabb unortodox ötlet, senki sem tudja, mit jelent, ha az ország államcsődbe kerül.

A politikusok a háttérben igyekeznek megbeszéléseket folytatni, s időt szeretnének nyerni. A kormány sajtóirodája kedd délután azt jelezte, hogy Nikosz Anasztaszíadesz elnök tárgyalásokat folytat uniós államfőkkel és európai tisztviselőkkel, és persze Oroszországot is bevonják a folyamatba, hiszen az orosz milliárdosok bankbetétein kívül az ország hitelezőként is érintett.

A válság Magyarországon is okozhat gondokat – és nem csak azért, mert Ciprus helyzete kihat a hazai fizetőeszközre és az itteni tőzsdei árakra. Karagich István, a honi gazdagok szokásait közelről ismerő Blochamps Capital vezetője úgy becsüli, 170 milliárd forintnál nagyobb összeget tarthatnak a magyarok a szigetországban. Katona Ildikó, az MKB Bank illetékese egy korábbi konferencián azt mondta: ha a ciprusi bankok bajba kerülnének, akkor pillanatok alatt 100-200 milliárd forintnyi vagyon jöhetne haza.

A tüntetők egyelőre célt értek, jöhet a B terv FOTÓ: MTI/AP – PÉTEROSZ JANNAKUROSZ